Dosarul nr.2-27889/2023
(2-23189101-12-2-29122023)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 ianuarie 2026 mun. *****
Judecătoria ***** (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Svetlana Bucur
Grefier - Alina Roman, Cristina Covalciuc,

examinând în ședință publică, în procedură generală, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Efrosinia, Instituția Privată Liceul „Da Vinci" împotriva Nataliei Lașcov cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

1. La data de 22 decembrie 2023 Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci" au depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Lașcov cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului material și moral.
2. În motivarea cererii reclamanții au invocat că, în urma recepționării setului de acte expediate de Judecătoria *****, sediul Centru, în baza cererii de chemare în judecată depusă de Lașcov Natalia împotriva Instituției Private Liceul „Da Vinci", dosarul nr. 2-23142543-12-2-06102023, au luat cunoștință de mai multe anexe la cererea de chemare în judecată, printre care și plângerea suplimentară adresată Direcției Generale Tineret și Sport a Consiliului municipal *****, precum și o cerere adresată Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu și altor instituții publice, din 31 mai 2023 înregistrată cu nr. 03-406/23.
3. În contextul dat, în conformitate cu art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare din 23 aprilie 2010, reclamanții au înaintat pârâtei o cerere prealabilă, prin care au solicitat: dezmințirea informației să fie efectuată prin aceeași formă care a fost răspândită; compensarea, în termen de 15 zile, a prejudiciului cauzat Efrosiniei Guzun în mărime de 1 500 000 de lei; compensarea, în termen de 15 zile, a prejudiciului cauzat Instituției Private Liceul „Da Vinci" în mărime de 500 000 de lei. Plicul expediat în adresa pârâtei a fost returnat expeditorului cu mențiunea „nereclamat". Ulterior, cererea prealabilă a fost transmisă pârâtei prin intermediul executorului judecătoresc Catan Tatiana, însă, Lașcov Natalia a refuzat să o primească, potrivit procesului-verbal privind înmânarea actelor de procedură întocmit la 18 decembrie 2023.
4. Reclamanții au indicat că, ținând cont de prevederile art. 17 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, termenul limită pentru depunerea cererii de chemare în judecată cu privire la defăimare expiră la 26 decembrie 2023, respectiv, prezenta cerere este depusă în termen.
5. Au notat că în cererea din 31 mai 2023, înregistrată cu nr. 03-406/23, pârâta a indicat următoarele secvențe defăimătoare: „În contextul celor menționate și în baza

circumstanțelor descrise, rog autoritățile să ia atitudine față de **sistemul dictatorial pe care l-a creat doamna directoare Efrosinia Guzun**. Doamna directoare **se comportă foarte dur și arogant față de profesori, elevi și părinți**. Pe toți îi amenință, atât profesorii, cât și elevii, sunt terorizați în permanență. Peste tot, în instituția de învățământ sunt camere de luat vederi, pe care este urmărită orice mișcare a copiilor și pentru cea mai mică abatere (în opinia directoarei), **copiii sunt aduși în biroul doamnei Efrosinia Guzun, unde, aceasta decide, ce pedeapsă să fie aplicată elevilor. Părinții, la fel, sunt ținuți în frică și dacă încearcă ceva să-i reproșeze doamnei directoare, aceasta decide imediat refuzul de a mai prelungi contractul pentru următorul an de studii. Urmare a comportamentului doamnei directoare toți în jur, profesori, elevi, părinți sunt intimidați și stresați. Doamna Guzun permanent se laudă că are în spate persoane influente**, printre acestea fiind inclusiv și unii părinți ai căror copii frecventează acest liceu, dar desigur, cu care are altă abordare și o altă atitudine și comportament. ”

6. Potrivit dicționarului explicativ al limbii române, prin dictatură se înțelege: „Regim politic în care întreaga putere este deținută de o persoană sau un grup de persoane, într-o manieră autoritară, arbitrară, recurgând la forță și coerciție”. În primul rând, Instituția Privată Liceul „Da Vinci”, conform statutului, reprezintă o instituție privată neguvernamentală, apolitică, ce urmărește beneficiul public, consituită prin libera manifestare a voinței fondatorului, în vederea realizării scopurilor determinate de statut. Instituția Privată Liceul „Da Vinci” este o instituție care promovează valorile societății copiilor și care are menirea de a educa o nouă societate, ceea ce nu este caracteristic pentru un sistem dictatorial, după cum se menționează în mod declaratic de către Lașcov Natalia. Respectiv, sintagma „sistem dictatorial” reprezintă o judecată de valoare fără substrat factologic suficient, care se beazează pe fapte ce nu corespund realității obiective. Unicul scop al acestor declarații este să denigreze imaginea instituției și a Efrosiniei Guzun, care nici nu posedă statutul de director pe care îl atribuie pârâta reclamantei, dar deține funcția de director adjunct pentru relații cu publicul. Pârâta a difuzat către instituțiile publice informații denaturate, care nu corespund adevărului, în caz contrar, aceasta ar fi cunoscut cel puțin cine deține funcția de director al Instituției Private Liceul „Da Vinci”.
7. Au menționat reclamanții că pârâta Lașcov Natalia a remarcat că „Doamna directoare se comportă foarte dur și arogant față de profesori, elevi și părinți”, însă, fără a concretiza situațiile când doamna directoare menifestă un astfel de comportament față de profesori, elevi și părinți, fără nicio confirmare a celor menționate, pârâta a lansat în societate niște idei care formează o imagine eronată despre Instituția Privată Liceul „Da Vinci”.
8. Totodată, referitor la invocarea instalării camerelor de luat vederi în liceu, reclamanții au specificat că instalarea acestora nu este interzisă prin lege, acestea permit o monitorizare eficientă a activității instituției și nu au fost instalate cu scopul de a verifica orice pas și mișcare a copiilor, însă, reprezintă o garanție pentru instituție că personalul în mod regulamentar desfășoară activitatea. Acesta este un avantaj și o garanție pentru părinți că elevii sunt instruiți conform orarului prestabilit, în mod eficient și fără abateri.
9. În cazul în care există o situație de conflict, în primul rând, conform pct. 6/4.27 lit. f) al statutului Instituției Private Liceul „Da Vinci”, dirigintele îndeplinește următoarele atribuții: observă comportamentul elevilor, inclusiv în scopul prevenirii abuzului,

neglijării, exploatării copilului și raportării cazurilor suspecte sau confirmate de abuz. Respectiv, despre situațiile de conflict între elevi este responsabil dirigintele, care întreprinde măsuri pentru a preveni și pentru a soluționa cazurile de conflict. Directorul adjunct are sarcina de a contribui la dirijarea activității instituției conform statutului acesteia. Pârâta Lașcov Natalia pretinde că ar cunoaște care sunt regulile instituției de învățământ, dar în mod intenționat defăimează imaginea acestui liceu prin răspândirea informației false în societate, fără nicio confirmare.

10. Reclamanții au indicat că, o altă informație defăimătoare este „Părinții, la fel, sunt ținuți în frică și dacă încearcă ceva să-i reproșeze doamnei directoare, aceasta decide imediat refuzul de a mai prelungi contractul pentru următorul an de studii". Potrivit statutului Instituției Private Liceul „Da Vinci", părinții sau tutorii au obligația să asigure respectarea prevederilor contractului de studii semnat cu instituția. Astfel, Instituția Privată Liceul „Da Vinci" se conformează relațiilor contractuale încheiate cu părinții, iar în cazul în care părinții nu-și onorează obligațiile contractuale, atunci insituția, în temeiul clauzelor contractuale, decide în privința rezolvirii sau prelungirii contractului de studii. Nu există o astfel de clauză care să menționeze că în cazul în care părinții reproșează ceva doamnei directoare, contractul de studii reprezintă un remediu pentu aceste situații de conflict dintre părinți și liceu. Părinții au dreptul și este binevenit să-și expună punctul de vedere în privința activității instituției, dar acest lucru nu reprezintă un temei pentru rezilierea contractului de studii sau pentru a nu fi prelungit.
11. În continuare, reclamanții au invocat că, o altă informație defăimătoare a fost difuzată societății de către Lașcov Natalia prin reportajul video difuzat de Ziarul de Gardă „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi": „Copilul meu fiind odată în biroul directoarei, la una din pedepse, care își aștepta pedeapsa a observat pe monitorul Doamnei Directoare cum dumneaei urmărește cum psihologul ducea o ședință cu un alt copil...., dar cel mai important moment sunt, care îmi trezește o groază ce se întâmplă în liceu cu ce scop, soții Guzun au instalat niște camere camuflate în șahtele de ventilare care se află prin veceuri, cel mai important vestiarele pentru bazin unde copiii se dezbracă în pielea goală, cine urmărește aceste videouri și cu ce scop, acolo sunt adolescenți în perioada de adolescență fete, băieți, cine stochează aceste informații, cine le urmărește....".
12. Au susținut reclamații că aceste informații nu sunt adevărate, în vestiare și veceuri nu există astfel de camere de luat vederi. Pârâta în mod intenționate, chiar și prin intermediul copilului său, răspândește informații neveridice doar cu scopul de a face tot posibilul pentru a denigra imaginea Instituției Private Liceul „Da Vinci" și a Efrosiniei Guzun.
13. Potrivit deciziei nr. 265 din 27 octombrie 2023 emise de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a fost examinată petiția înregistrată sub numărul L-596/23 din 04 august 2023 depusă de Lașcov Natalia, în care au fost descrise aceleași pretenții cu privire la camerele de supraveghere din cadrul Instituției Private Liceul „Da Vinci". În decizie se confirmă faptul că toate camerele de supraveghere din incinta liceului sunt instalate conform schiței de proiect, iar sistemul de supraveghere este unul funcțional. Totodată, dispozitivele de luat vederi sunt instalate în interiorul liceului (săli de clasă, coridoare, locuri comune vizibile), precum și în exteriorul liceului (perimetrul de jur-împrejurul blocului), iar în baza capturilor prezentate nu a fost constatată

încălcarea dreptului la intimitate a subiecților de date. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nu a reținut existența anumitor materiale probatorii concludente și veridice, care ar convinge un observator obiectiv despre faptul că, conform celor indicate de petentă, dispozitivele de supraveghere video ar filma excesiv unele porțiuni din Instituția Privată Liceul „Da Vinci” (vestiare, blocuri sanitare etc.). Din această decizie se constată inclusiv că toate informațiile cu privire la camerele camuflate care sunt instalate în vestiare și blocuri sanitare nu este una veridică, ceea ce reprezintă defăimarea Instituției Private Liceul „Da Vinci” de către Lașcov Natalia.

14. Guzun Efrosinia, Instituția Privată Liceul „Da Vinci” au invocat că potrivit art. 7 din Legea cu privire la libertatea de experimare, persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat. În acest context, pentru a fi reparat prejudiciul material și moral cauzat Efrosiniei Guzun prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte, urmează a fi compensat acesta prin suma de 1 leu. La fel, pentru prejudiciul material și moral cauzat Instituției Private Liceul „Da Vinci” prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte, urmează a fi compensat acesta prin suma de 1 leu.
15. Solicită reclamanții Guzun Efrosinia, Instituția Privată Liceul „Da Vinci”:
    - dezmințirea informației defăimătoare de către Lașcov Natalia să fie efectuată prin aceeași formă cum au fost răspândite informațiile defăimătoare, adică prin expedierea către Direcția Generală Tineret și Sport a Consiliului municipal *****, precum și o cerere adresată Doamnei Maia Sandu, Președintelui Republicii Moldova, dar și altor instituții menționate în cererea din 31 mai 2023, înregistrată cu nr. 03-406/23, precum și prin intermediul Ziarului de Gardă;
    - textul dezmințirii să fie următorul: „Eu, Lașcov Natalia, am difuzat către instituțiile de stat, prin intermediul scrisorilor, plângerilor, petițiilor, dar și prin intermediul mass-media informații false despre Doamna Guzun Efrosinia, directorul adjunct al Instituției Private Liceul „Da Vinci”, în special, informațiile ce țin de existența unor camere de luat vederi camuflate în incinta instituției, precum și despre comportamentul Doamnei Efrosinia Guzun cu elevii, toate aceste informații au fost denaturate de adevăr și nu reprezintă informații veridice.”
    - compensarea Efrosiniei Guzun a prejudiciului material și moral în valoare de 1 leu;
    - compensarea Instituției Private Liceul „Da Vinci” a prejudiciului material și moral în valoare de 1 leu.
16. În ședința de judecată reprezentantul reclamanților, avocatul Lungu Andrei, a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea acesteia din motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

    A declarat că afirmațiile expuse de către pârâtă în cadrul reportajului video sunt vădit defăimătoare, întrucât impută reclamanților un comportament profund imoral și nelegal, de natură să le distrugă reputația. Insinuarea că conducerea liceului ar filma copiii dezbrăcați în vestiare și toalete reprezintă o acuzație extrem de gravă, care, dacă ar fi adevărată, ar constitui nu doar o încălcare flagrantă a normelor de protecție a vieții private, cât și o posibilă faptă penală. Reputația morală și profesională a Efrosiniei

Guzun, cadru didactic cu probitate, precum și imaginea publică a Instituției Private Liceul „Da Vinci”, au avut serios de suferit în urma răspândirii acestor informații șocante și false. Caracterul fals al acuzațiilor și tonalitatea lor acuzatoare demonstrează intenția de a denigra și discredita reclamanții, depășind cu mult limitele unei opinii personale sau ale unei critici constructive.

Totodată, reprezentantul reclamanților a solicitat respingerea cererii pârâtei de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 34 000 lei, sumă nejustificată și disproporționată, excesivă în raport cu natura și complexitatea litigiului.

17. Reclamanta Guzun Efrosinia și administratorul Instituției Private Liceul „Da Vinci”, Guzun Valeriu, fiind citați legal, în ședința de judecată nu s-au prezentat, instanța considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora, cu participarea avocatului Lungu Andrei.
18. În ședința de judecată pârâta Lașcov Natalia nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea integrală a acesteia ca neîntemeiată, din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

În referință pârâta a invocat că, în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă urmează a fi depusă de către persoana care se consideră defăimată în termen de 20 de zile de la data care persoana se consideră defăimată, a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. La caz, cererea nr. 03-406/23 a fost depusă la 31 mai 2023, respectiv, aceasta a fost adusă la cunoștința Instituției Private Liceul „Da Vinci” și a Efrosiniei Guzun de un timp mai îndelungat, or, această cerere a stat la baza intentării unei anchete de către Direcția Generală Tineret și Sport a Consiliului municipal *****, unde liceul la fel este parte. Mai mult, în respectiva procedură, de către Lașcov Natalia a fost înaintată o plângere suplimentară către Direcția Generală Tineret și Sport, unde din nou a fost anexată această sesizare. Ca urmare a circumstanțelor descrise supra, reclamanții au omis să înainteze cerere prealabilă în termen de 20 de zile din momentul în care au aflat despre informația defăimătoare din cererea nr. 03-406/23 din 31 mai 2023, adică cu omiterea termenului de 20 de zile prevăzut de art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

A remarcat pârâta că potrivit art. 8 lit. c) din Legea menționată, nu poate fi intentată o acţiune cu privire la defăimare pentru declaraţia făcută: în cererile, scrisorile sau plîngerile cu privire la încălcarea drepturilor şi a intereselor legitime, expediate autorităţilor publice pentru examinare. Cererea nr. 03-406/23 din 31 mai 2023 este adresată mai multor autorități publice, pentru examinarea încălcării drepturilor și intereselor copilului minor ***** și a părinților acestuia, privind abuzurile personalului/administrației Instituției Private Liceul „Da Vinci”, ce au dus la prejudicierea integrității fizice și psihice a copilului minor. În corespundere cu normele de drept invocate, consideră că cererea de chemare în judecată nu poate fi întemeiată pe unele circumstanțe de fapt, care sunt obiectul examinării de către organul de urmărire penală.

Referitor la informația că, în cazul în care părinții ai căror copii studiază la Liceul „Da Vinci” au careva conflicte cu directorul relații cu publicul, Guzun Efrosinia, acestora le este sugerat convingător să-și caute o altă instituție de învățământ, pârâta Lașcov Natalia a indicat că, având trei copii minori care studiau în respectiva instituție, a

fost nevoită ca pentru anul de studii 2023-2024 să înmatriculeze copiii la o altă instituție de învățământ. Iar, faptul că reclamanta Guzun Efrosinia aplică diferite pedepse copiilor care sudiază în instituția pe care o conduce împreună cu soțul său Guzun Valeriu, se confirmă prin declarațiile date psihologului Plotnic Serghei de către minorul *****. Folosirea sintagmei „sistem dictatorial", la care reprezentantul reclamanților face referință cu așa insistență, rezultă din însuși faptul aplicării pedepselor față de copiii minori care studiază în liceu. Or, atât timp cât faci parte din administrația unei instituții de învățământ, se prespune că ești o persoană competentă, ce dispune de cunoștințe speciale care îți permit să aplanezi orice conflicte iscate în interiorul instituției și nicidecum să aplici diferite tipuri de pedepse elevilor.

Cu privire la reportajul video difuzat de Ziarul de Gardă „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi", pârâta a specificat că, despre faptul instalării în incinta liceului, pe lângă camerele de monitorizare instalate legal, a camerelor de luat vederi camuflate, a aflat de la unii din părinții elevilor care studiază în această instituție. Respectiv, chiar unii din elevi au efectuat poze cu acele camere video, care sunt camuflate prin plasarea acestora în locuri ascunse special amenajate, printre care și în sistemul de ventilare. Din pozele prezentate, cele comunicate în reportaj corespund adevărului, astfel, instituția de învățământ, contrar normelor legale în vigoare, efectuează înregistrări video în mod ascuns prin intermediul camerelor video camuflate.

A mai indicat pârâta Lașcov Natalia că decizia nr. 265 din 27 octombrie 2023, emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, nu reflectă situația de fapt reală, iar controlul inițiat de această instituție este unul formal. Or, în cazul unei asemenea sesizări, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal urma să efectueze un control inopinat de urgență la Instituția Privată Liceul „Da Vinci", pentru a contracara acțiunile ilegale de înregistrare video într-o instituție de învățământ, în locuri care sunt interzise. Mai mult ca atât, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a solicitat liceului să prezinte informațiile necesare cu privire la sistemul de supraveghere video, respectiv, Instituția Privată Liceul „Da Vinci" a prezentat doar datele oficiale (legale), cât și capturile de ecran a camerelor de supraveghere amplasate conform schiței proiectului.

Pârâta a notat că, despre camerele de luat vederi camuflate amplasate în locuri interzise în incinta liceului, au fost sesizate și organele de urmărire penală, însă, despre rezultatul examinării respectivei cereri careva informație nu cunoaște.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, informația comunicată în reportajul video difuzat de Ziarul de Gardă este de interes public. Or, prin acțiunile ilegale ale Instituției Private Liceul „Da Vinci" de monitorizare și înregistrare video a locurilor intime precum vestiare și blocuri sanitare, sunt lezate drepturile și interesele elevilor acestei instituții, persistând un pericol sporit ca datele (înregistrările) obținute să fie folosite pe viitor în scopuri ilegale de șantaj și/sau denigrare ce pot prejudicia personalitatea și demnitatea elevilor și a părinților acestora. La fel, faptul că până în prezent nu a fost efectuat un control complex la fața locului pentru a fi stabilit adevărul, demonstrează inacțiunea și incompetența organelor abilitate pentru apărarea drepturilor copiilor, iar relatarea despre aceste camere ascunse în cadrul interviului acordat Ziarului de Gardă, reprezintă un dezacord cu respectiva

situație, în speranța că cineva va acționa în conformitate cu legea și va curma acțiunile ilegale deplânse, până când nu este prea târziu.

Reieșind din circumstanțele de fapt expuse în coroborare cu normele legale invocate, pârâta consideră că reclamanții nu au demonstrat faptul că informațiile comunicate sunt false.

În drept, pârâta Lașcov Natalia și-a întemeiat poziția pe prevederile art. 3, 7, 8, 14-19, 22, 24, 26, 29 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 și art. 24, 32 din Constituția Republicii Moldova.

19. În ședința de judecată reprezentantul pârâtei Lașcov Natalia, avocatul Doga Cristina, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea integrală a acesteia ca tardivă, sau în cazul în care instanța va consideră că nu este tardivă – ca neîntemeiată. Totodată, a solicitat încasarea din contul reclamanților în beneficiul pârâtei a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 34 000 lei.
20. *Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci" urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.*
21. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
22. În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.
23. În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.
24. În ședința de judecată s-a constatat că la 31 mai 2023 Lașcov Natalia și Ghenadie Găină, în calitate de părinți ai copilului *****, s-au adresat cu o cerere, înregistrată cu nr. 03-406/23 (f.d. 20-22), către Maia Sandu – Președintele Republicii Moldova, Anatolie Topală – ministrul Educației și Cercetării, Angela Pleșca – șef-adjunct interimar al Oficiului Rîșcani a Procuraturii mun. *****, Ion Ceban – primarul mun. *****, Sorina Miron – șef al Direcției Drepturile Copilului, Victoria Muntean – directorul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Maia Bănărescu – Avocatul Poporului pentru drepturile copilului.
25. Prin această cerere, petiționarii au solicitat intervenirea autorităților publice în asigurarea protecției copiilor, pentru a examina comportamentul și acțiunile directorului Instituției Private Liceul „Da Vinci", în persoana doamnei Guzun Efrosinia și a dirigintei Oleinic Viorica în raport cu fiul *****.
26. Ulterior, Lașcov Natalia a dat un interviu Ziarului de Gardă în cadrul reportajului video „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi", în care la fel a povestit despre experiența fiului său la Instituția Privată Liceul „Da Vinci".

27. Considerând informațiile expuse de către Lașcov Natalia ca fiind defăimătoare, Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” au depus cerere de chemare în judecată cu privire la dezmințirea informației defăimătoare și încasarea prejudiciului material și moral.
28. Conform art. 1 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.
29. Potrivit art. 3 alin. (1)-(4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei.
    Libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, șochează sau deranjează.
    Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.
    Restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim expuse mai sus şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.
30. Art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații și idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.
31. Libertatea de exprimare protejată de art. 10 § 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, reprezintă unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice. Limitările aduse acestei libertăţi prevăzute la art. 10 § 2, au o interpretare strictă. Ingerințele în exercitarea acestei libertăţi de către state sunt posibile cu condiţia că acestea sunt necesare într-o societate democratică, adică, potrivit jurisprudenţei Curţii, să corespundă unei nevoi sociale imperative, să fie proporționale cu scopul legitim urmărit în sensul art. 10 § 2 şi justificate prin hotărâri motivate în mod relevant şi suficient.
32. În conformitate cu dispozițiile statuate la art. 32 și 34 din Constituţia Republicii Moldova, precum și dispozițiile art. 1 și 4 din Legea presei nr. 243 din 26 octombrie 1994, oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Acest drept cuprinde libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice.
33. În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

34. Potrivit art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană este în drept să ceară în instanţa de judecată dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte.
35. Conform art. 15 alin. (1), (2) din aceeași Lege, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată.
    Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.
36. Prevederile art. 16 alin. (1) din Legea indicată stipulează că, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informaţie.
37. Iar, conform art. 17 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la:
    a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă;
    b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.
    Termenul specificat la alin. (1) este termen de prescripţie.
38. În cererea de chemare în judecată, reclamanții Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” au susținut că au luat cunoștință de cererea nr. 03-406/23 din 31 mai 2023 în urma recepționării setului de acte expediate de Judecătoria *****, sediul Centru, în baza cererii de chemare în judecată depusă de Lașcov Natalia împotriva Instituției Private Liceul „Da Vinci”, dosarul nr. 2-23142543-12-2-06102023.
39. La materialele dosarului nu sunt probe care să demonstreze cert și indubitabil faptul că reclamanții au cunoscut despre cererea nr. 03-406/23 din 31 mai 2023 înainte de recepționarea anexelor la cererea de chemare în judecată depusă de Lașcov Natalia.
40. La data de 01 noiembrie 2023 Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” s-au adresat cu cerere prealabilă către Lașcov Natalia, solicitând dezminţirea informaţiei defăimătoare.
41. Plicul expediat în adresa Nataliei Lașcov nu a fost recepționat, acesta fiind returnat destinatarilor cu mențiunea „Nereclamat”.
42. Potrivit procesului-verbal privind înmânarea actelor procedurale sau a altor documente, întocmit la 18 decembrie 2023 de executorul judecătoresc Catan Tatiana, Lașcov Natalia a refuzat să primească cererea prealabilă.
43. La 22 decembrie 2023 Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” au depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare.
44. În circumstanțele expuse, instanța constată că reclamanții Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” au respectat termenele prevăzute de lege și au depus atât cererea prealabilă, cât și cererea de chemare în judecată, în interiorul termenului stabilit de Legea cu privire la exprimare.

45. Cu privire la fondul cauzei, instanța reține că potrivit art. 8 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nu poate fi intentată o acţiune cu privire la defăimare pentru declaraţia făcută:
    a) de către Preşedintele Republicii Moldova şi deputaţii în Parlament în exercitarea mandatului;
    b) de către participanţii la proces, inclusiv martorii, organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, în cadrul urmăririi penale sau al unui proces judiciar;
    c) în cererile, scrisorile sau plângerile cu privire la încălcarea drepturilor şi a intereselor legitime, expediate autorităţilor publice pentru examinare.
46. Cererea nr. 03-406/23 din 31 mai 2023 este adresată mai multor autorități publice pentru examinarea încălcării drepturilor și interesele legitime ale copilului minor și a părinților acestuia, respectiv, potrivit art. 8 lit. c) din Legea indicată, nu poate fi intentată acțiune cu privire la defăimare pentru declarațiile făcute în această cerere.
47. Referitor la declarațiile Nataliei Lașcov din reportajul video difuzat de Ziarul de Gardă „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi”, instanța reține următoarele.
48. După cum s-a menționat supra, conform art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim expuse mai sus şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.
49. În conformitate cu art. 4 din aceeași Lege, statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informaţii de interes public decât în condiţiile legii.
    Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public.
    Pe lângă garanţiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite şi un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiţia să nu se denatureze esenţa faptelor.
50. Potrivit art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale, nu poate prevala asupra libertăţii publicului de a primi informaţii de interes public.
51. Reportajul video intitulat „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi” a fost efectuat și difuzat de către portalul mass-media Ziarul de Gardă.
52. În conținutul acestui reportaj difuzat la data de 10 octombrie 2023, pe lângă afirmațiile pârâtei Lașcov Natalia cu privire la amplasarea camerelor video amplasate în instituție și pedepsele aplicate elevilor, a fost reflectată și poziția Instituției Private Liceul „Da Vinci” care neagă amplasarea unor camere video în vestiare și blocurile sanitare.
53. Respectiv, în cadrul aceluiași reportaj a fost expusă atât poziția pârâtei, cât și replica administrației instituției de învățământ, fiind respectat un echilibru între drepturile și interesele ambelor părți, subiectul investigat fiind unul de interes public.
54. În corespundere cu prevederile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației, inclusiv informația care ofensează, șochează sau deranjează, iar restrângerea acesteia poate fi admisă numai în condițiile

legii, cu respectarea echilibrului dintre interesul protejat și libertatea publicului de a fi informat. Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public.

55. Prin urmare, în contextul celor enunțate, instanța de judecată consideră neîntemeiate pretențiile reclamanților cu privire la defăimare pentru declarațiile făcute în reportajul video difuzat de Ziarul de Gardă „Mărturiile părinților unor copii agresați la școală de profesori sau elevi”, nefiind constatată încălcarea prevederilor Legii cu privire la libertatea de exprimare.
56. De asemenea, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă pretenția cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, în condițiile în care nu a fost constatată lezarea drepturilor reclamanților Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” prin declarațiile pârâtei Lașcov Natalia.
57. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.
58. În conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
59. Potrivit art. 96 alin. (1), ($1^1$) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
60. Pârâta Lașcov Natalia a solicitat încasarea din contul reclamanților Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 34 000 lei, achitate pentru serviciile avocatului Doga Cristina conform bonului de plată seria DAA nr. 14414953 din 11 noiembrie 2025.
61. Ținând cont de faptul că acțiunea reclamanților se respinge ca neîntemeiată, pârâta are dreptul de a-i fi compensate cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Instanța constată că suma de 34 000 de lei este excesivă și nerezonabilă în raport cu complexitatea cauzei, considerând necesar de a încasa în mod solidar de la Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” în beneficiul Nataliei Lașcov cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei, în rest, cererea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică fiind neîntemeiată.
62. În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Efrosinia, Instituția Privată Liceul „Da Vinci” împotriva Nataliei Lașcov cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului material și moral, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează în mod solidar de la Guzun Efrosinia și Instituția Privată Liceul „Da Vinci” în beneficiul Nataliei Lașcov cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

În rest, cererea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Bucur